

La connexió rosa

Sitges és una de les ciutats d'Europa més gais que es pot somniar. Eivissa és el lloc per excel·lència per a satisfer les fantasies coloristes més homosexuals de qualsevol tío. I la lluna de València, tracta especialment bé la gent de l'*ambien*”. El jove perruquer valencià deixa els instruments d'estilisme i es posa a relatar sense fre les seues vacances de l'any passat, quan va dividir l'esbarjo d'agost entre Sitges i Eivissa. La seua devoció envers aquests indrets és un reflex de la que també senten molts membres del col·lectiu homosexual internacional. EL TEMPS ofereix un itinerari profund sobre les peculiaritats i intencions que suggereixen Sitges i Eivissa, sense dubte dos dels centres d'estiueig més agosarats i explosius del nostre país, i punts indefugibles per a les migracions turístiques gais de tot el món. Afegim també una crònica sobre un recorregut pels passadissos nocturns de l'homosexualitat a València, ciutat especialment alliberada i precoç en el desenvolupament de l'oferta lúdica per a gais. València és la cara urbana de l'estiu rosa. Un vèrtex que als mesos de vacances esdevé més serè que a l'hivern, i que completa els angles del triangle que acaben conformant Sitges i Eivissa, aglutinadors en gran part d'un turisme esteta i amb recursos econòmics, preparat per a engrandir les arquas dels bancs de la nit.

De Sitges a Eivissa

El viatger que arriba a Sitges, ho fa mediatitzat i immers en les connotacions que el mite ha donat a aquest poblat marítim del Garraf. De Sitges s'ha dit que és el paradís mediterrani dels gais. I que al costat de l'illa grega de Mikonos, és l'indret europeu on els homosexuals masculins poden gaudir amb més cura d'una total atenció per part del sector dels serveis.

Pel matí, els carrers de Sitges no són diferents als de qualsevol centre d'esbarjo platger de les nostres costes. Els matrimonis anglosaxons caminen sota una calor de justícia amb les pells inflamades per l'alè solar. Les pizzerias de preu mitjà ofereixen *lassagnes* i *anti-pasti* entre les suors que reverberen per les coccions dels forns de disseny palermità. L'asfalt de Sitges és viu, es belluga sota les petjades de representants anònims de la Comunitat Europea. El restaurant *Los Vikings*, situat en una concorreguda artèria travessera de la vila, és un bon observatori per captar si Sitges es distingeix o no, més enllà de la seua artificiositat, d'altres indrets de

Una part important de l'economia turística és impulsada pel turisme gai, habitualment més festiu i colorista que l'heterosexual. Sitges i Eivissa ho saben molt bé. I les ciutats com València, que ofereix una important oferta lúdica per a aquest col·lectiu, saben també que a l'estiu ho tenen difícil per a competir amb indrets com aquests. EL TEMPS mostra els matisos del triangle d'esplai homosexual masculí que, al nostre país, conformen les tres viles.

platja que el temps ha cobert amb cerimònies del regust *kitsch*. Efectivament, des del passeig marítim, comencen a deixar-se veure parelles d'homosexuals que acudeixen al reclam del preu assequible dels restaurants: a un *bistrot* proper, una musculosa parella gai menja un colossal plat de macarrons amb amanida de carranc. Un pastor alemany s'acosta olorant el sofregit dels plats. I un d'aquests homenots que parlen en anglès, simula el gest arquetípic d'una joveneta etèria de pel·lícula de Roger Corman, i es refugia darrere dels bíceps tatuats del seu company. Aquest riu i espanta el gos. L'altre el besa, agraït, i li diu que és tan valent com Billy Dee Williams, l'actor a qui s'assembla.

La completa oferta de Sitges. Un adolescent amb banyador de Valentino i amb un medalló que embasta conquilles reuneix en les característiques estètiques principals del turista gai de Sitges: culte al cos (segons diuen, per a deixar molt clar que no és seropositiu, evitant donar una imatge de pal·lidesa o llangor que es puga relacionar amb la sida), pell colrada, roba arrapada de firma, edat entre 20 i 40 anys... Es dirigeix cap a la Platja del Mort, anomenada així perquè molt a prop de la sorra passa el tren de rodàlia que una volta va atropellar un jove homosexual. Per a arribar a aquesta platja nudista, on es banyen en una de les parts bisexuals i heterosexuales, i en l'altra generalment parelles gais, s'han de pujar i baixar uns turons que amaguen un paisatge íntim.

Aquí el nombre d'homosexuals masculins és molt important, i a les aigües es capbussen, emergeixen i es comporten sense el hieratisme social a què sol obligar la vida a ciutat. "Molts vénen aquí cercant estima i amb ganes de conèixer gent", conta Lluís, un pintor de Barcelona que sempre que pot aprofita per a viatjar a Sitges. Lluís va descobrir la seua bisexualitat d'una manera dramàtica: "em van violar després de fer el servei militar. Obviament, per a mi va representar un enorme trauma en aquell moment. Però després em va servir per adonar-me que també el sexe i la relació sentimental entre homes em podia satisfer. És qüestió de saber acceptar que estem per damunt de les limitacions que ens imposa la cultura establerta, i que podem gaudir d'una oferta més àmplia". Segons Lluís, "la promiscuitat a Sitges estava abans molt més a l'ordre del dia. La sida ha deixat petja, i ara els preservatius i el sexe segur és el que mana".

Tot i això, pels volts d'aquesta platja es pot trobar sexe ràpid sense problemes, enmig de tu-

rons de natura o d'un túnel que travessa la via fèrria: "aquest és el lloc ideal per a les orgies i el sexe directe, que és el que molts desitgen. Sobretot aquells que dissimulen al llarg de tot l'any i a les vacances posen excuses a les seves dones i vénen cap a aquí".

De tornada a la ciutat, els carrers van plens de gent que visita botigues i llocs de venda ambulants. L'hotel Romàntic, decorat de manera delicada, especialitzat en clientela gai i que s'anuncia en guies d'*ambient* (l'entorn del col·lectiu homosexual masculí, segons l'argot) internacionals, com la famosa *Spartacus*, rep clientela nord-americana. És *vox populi* que Sitges rep també un frondós turisme homosexual femení. No és així. Gais i heterosexuals, aquests en menor mesura, són els clients de les botigues de roba especialitzada a no perdre cap de les últimes tendències estètiques internacionals. J. P. Moda, Jazz Hot, Jazz Boutique o Blue Jazz són els comerços que centren les seues ofertes en els gustos del turisme que *entén* (que practica l'homosexualitat). Així doncs, Alberto, propietari de Blue Jazz, centrada en el negoci de les sabates, manifesta que "ningú observa solament el client gai, encara que nosaltres tenim molt en compte les seues modes. Per exemple, enguany demanen botes altes d'estil militar per portar amb mitjons de muntanya i pantalons curts o minifaldilles de quadres escocesos. És un turisme molt agraït i que sol tenir un nivell adquisitiu important. Hem de pensar que el gai que ve a Sitges, òbviament no és casat, no té fills, i si té parella, entre els dos disposen de més d'un sou per a gastar." De manera semblant s'expressa Nicolás, un francès propietari de la botiga de roba Jazz Boutique, que empra una tècnica estudiada de venda: "A França treballava per a cases d'alta costura. Quan fa 8 anys vaig decidir venir a Sitges, vaig decidir crear i vendre roba inspirada en la dels grans dissenyadors, però que fóra més assequible per a la butxaca mitjana. Molts dels qui vénen aquí ho fan per escapar d'una rutina, i aquí es posen tot tipus de peces extravagants, però no estan disposats a pagar uns preus exacerbats per comprar roba que a la gran ciutat no voldran portar, per tot allò de donar una imatge conseqüent."

Una escapada, uns dies utòpics. Molt d'això es viu a Sitges. Al restaurant Ma Maison, capitanejat pel francès Roger i especialitzat en clientela homosexual, es viu aquesta sensació: "és un públic molt especial que li agrada sopar bé, vestir bé i divertir-se bé, sabent que això implica unes despeses." Dins de l'exquisit local, les parelles d'homes i transvestits tributen una epifania a l'hedonisme. Chez Nous, El Jardín, El Edcn, són altres restaurants pensats sobretot per a clientela *homo*, tot i que alguns heterosexuals s'hi deixen veure de tant en tant.

I quan acaba el sopar, arriben les copes. El

CARME PUÉRTOLAS

Una nit a Sitges. La vila del Garraf ofereix al públic gai una gran disposició lúdica.

carrer Sant Bonaventura (l'anomenat "carrer del pecat") és l'embús dels *night-clubs d'ambient*. Però hi ha altres opcions fora d'aquesta travessa. Per exemple El Horno, club *leather* (recer per a gais que opten per l'estètica més dura, amb connotacions sadomasoquistes, bigot tipus *motard* i uniforme de cuir) on diuen que es pot practicar el *fist-fucking* (introducció del puny per l'anus) entre els assistents. El divertit Bourbon, l'estroboscòpic Azul o l'espectacular Mediterráneo, són les basses etlíques del carrer del pecat. Després, ve l'hora de *Trailer*, la discoteca homosexual per excel·lència. I lluny queden Pachá o l'Atlàntida, discoteques mixtes que no disposen d'una clientela tan fidel. "A Sitges hi som totes, venim de tot arreu. El poble ens accepta bé, tot i que a l'Ajuntament i a alguns veïns els agradaria un turisme més clàssic, de parelletes heterosexuales. Tant se val. Sols sé que durant uns dies, a Sitges puc ser la reina que a Zamora m'agradaria ser." I l'efebus amb minifaldilla de col·legiala, s'endinsa cap a *Trailer*, cap a l'entropia de la realitat i l'evasió.

La singularitat d'Eivissa. El passat dimarts, Ignacio López de Arriourtúa, àlies "Súper López", arribava a l'aeroport d'Eivissa. L'esperava Abel Matutes, l'eurodiputat del PP. Tots plegats marxaren dins de la luxosa berlina color cru que Matutes conduïa. Tot i les invocacions selectament crematístiques que imposa la seua presència, l'illa és molt més que el que aquests amos de poder representen.

I és que Eivissa és una propietat d'ella mateixa amb una idiosincràsia diferenciadora. Filtra les modes i les passa pel túrmix que les discoteques i la gent vinculada a aquests locals ha imposat en l'arxipèlag. I com a protagonistes, cal

destacar els membres especialment efervescents del col·lectiu gai. Després que l'illa, al costat de Nepal o San Francisco, fóra, fa unes dècades, el gran *sancta sanctorum* de meditació i experiències per als *hippies*, els anys 70 van veure com els gais —més preocupats per omplir la nit de castells artificials estètics— omplien les cales i els carrers d'Eivissa. Quan les grans sales com Ku començaren a imposar la seua llegenda, la influència gai en la conformació de la faràndula illenca va ser decisiva. Així doncs, els 80 anaren consolidant Eivissa com un lloc d'estiu on els gais més preocupats pels entramats *fashion* (la moda més al límit) marcaven les nits. Als 90, quan l'illa sembla viure una nova renaixença del turisme de *gent guapa*, el turisme gai, i sobretot els treballadors i animadors de discoteca homosexuals amb *look* insòlit, defineixen la diversió eivissenca.

El turisme heterosexual, també molt abundant, conjuga amb els gais, segons Jesús Turell, periodista del *Diari d'Eivissa*, el verb "no molestar". Hi ha una convivència alliberada on tots comprenen el protagonisme que els altres tenen en l'illa." No obstant, el turisme homosexual té una nodrida oferta de diversió especialment planificada per a ells. La platja gai per excel·lència és la des Cavallet, on hi ha el Chiringai, un baret amb estructura tradicional però ideat per a aquest públic determinat, on es pot escoltar el ritme frenètic de la *trance-music* (una barreja hipnòtica de *bakalao*, house i altres ritmes més dolços) que governa les cabines dels *disc-jockeys* d'Eivissa

A la ciutat vella, vorejant la muralla del castell, es troba el carrer de la Verge. El final d'aquesta via és prenyat de bars *d'ambient*, com Teatro, Galeria o J. J. Bar. Des de la muralla, quan el vespre desperta, es pot veure l'operació

VICENT A. JIMÉNEZ

Eivissa intensa. L'illa pitiüsa té la nocturnitat més colorista unida al col·lectiu gai.

retorn que els iots dels acabats de l'illa efectuen des de Formentera, on acostumen a anar per a passar el dia i lluir les àncores dins de la blavor estructurada de la Mediterrània. Quan la nit regna, la muralla serveix com a trobada per a executar el sexe gai ràpid i mogut. "De matinalada, s'hi poden veure numerets porno molt bons", assegura un jove de la vila.

Atrium o Crisco (aquest últim de marcat caràcter *leather*, on a vegades s'ofereixen exhibicions de *fist-fucking* en directe), augmenten l'oferta de bars. Però el local que col·lapsa les primeres copes dels noctàmbuls, gais i també heterossexuals, és Dôme, somatitzador de la modernitat definitiva. Els cambres de Dôme potencien l'originalitat, i molts passen l'hivern treballant a discoteques de moda de París o Londres. Miguel, el seu propietari, no sap ben bé per què Eivissa té una disposició tan especial per a les aventures gai, tot i que creu que "el secret deu estar en l'energia que l'illa ha anat vessant al llarg dels anys sobre els seus turistes."

Els ionquis que com a morts vivents vagabunden per la part vella de la ciutat interfereixen la cascada imaginativa que compon la vestimenta de la clientela de Dôme. I dins d'una freda cova del castell, hi ha la discoteca Ànfora, on es reuneixen per al primer ball seriós de la nit aquells que volen gaudir ocasionalment de la presència de convidats d'honor com Jean Paul Gaultier o Franco Moschino. Restaurants propers com Can d'en Parra, o més allunyats com El Olivo, i apartaments com Rosselló, Torre Canigó (el propietari dels quals assegura que per ells han passat membres gai de la família de Mariano Rubio i la duquesa d'Alba) Navila o El Cielo, són altres aspectes de la interrelació del sector terciari amb el turisme gai.

Però la discoteca de moda entre aquesta clientela és Angel's, que des de fa uns pocs anys ha decidit deixar l'ambient mixt i optar per ser una vellutada discoteca gai. Javier, el seu propietari, està plenament satisfet amb el canvi (no en va compta entre els seus clients amb gent com Nacho Duato) i creu que el seu local dóna cabuda a un públic "alliberat i obert". Recentment, Eivissa ha aparegut plena de pintades contra la discoteca Angel's, acusant-la fins i tot de ser un niu de sida. Tot i que alguns rumors apunten que és una certa venjança per part d'antics treballadors agreujats de la sala, Javier diu que tot és obra d'un "boig sense ètica que no té a veure amb l'esperit de l'illa." Angel's és el punt de reunió decisiu per als gais que es deixen seduir per les presents modes eivissenques, com l'*adidasmania* (ús de peces esportives utilitzades amb deixadesa elegant) o la *under-wear* (roba interior de Nikos i Calvin Klein). Tot amant amb l'omnipresent culturisme dels músculs. I altres discoteques com Ku, amb la seua barra Cocoloco especial per a gais, Pachá, Amnesia o Space, tenen els visitants i animadors homose-

Moda gai. Minifaldilles i culte al cos hi són essencials.

Diversió convulsa. El turisme homosexual d'Eivissa i Sitges és molt efervescent.

xuals com a al·licient. Alguns, com és norma en molts recorreguts nocturns del país, s'alien amb substàncies químiques, tipus èxtasi. D'altres, ho fan amb la fantasia que els brinda el fet de formar part d'un disseny àcidament cromàtic. Com Francesco, cirurgià maxil·lofacial a Milà que ha deixat la bata de metge a Itàlia per vestir a Eivissa un jopetú de pell de Gianni Versace: "que què té l'illa per a la gent gai? Senzillament, que et dóna l'oportunitat de viure de debò, no la vida que els altres esperen que visques. Res més."

València íntima

"La Seu era plena de gom a gom, tu m'agafares de la mà i em dugueres a un racó del creuer, davall del cimbori. La gent escoltava atentíssima el sermó de mossèn Català, el frare predicador ho sabia, i s'esgargamellava cridant blasmes contra els bujarres". Les cartes humides i corpenedores que l'escriptor de la Ribera, Josep Lozano, féu cremar a mossèn Adrià en *Crim de Germania*, convertiren l'any 1980 aquest clergue valencià del segle XVI en un dels personatges homosexuals més carismàtics de la literatura catalana: "Tu anaves besant-me, tranquil, com si fóssem sols, com mai no ho havies fet, i ens arribava una llum àuria, una llum que nimbava la teua cabellera". És nit de disabte, de cel serè d'estiu, de xafogor, nit de fer rotge i xarrar amb una qualsevol anècdota a les mans, per més que siga literària. Miquel Àngel, extremeny nacionalitzat que ha obert el Cafè Interior en una placeta cèntrica de reminiscències vicentines, diu que, deixant l'estil de vida de l'Edat Mitjana, la franja mediterrània, en ge-

neral, sempre ha gaudit d'un bon rebost de liberahtat, major que la resta del continent; que les parelles de xicons es passegen vora el barri antic de València i passen sense que un regiment d'esguards histriònics els sentencien amb l'arc del cellam.

Al cor de la ciutat. Sobre l'empe-drat del carrer, les taules van omplint-se al toc de la mitjanit, i els glaçons dels gots dringuen de cadira en cadira. El Café Interior ha obert les portes ara fa un mes escàs, i tanmateix, sembla haver-se convertit ja avui en el lloc d'arrencada cap a la nit *gai* de la ciutat. Potser hi té a veure el fet que Miquel Angel pertany a la directiva del col·lectiu Lambda d'homosexuals del País Valencià, o que, com explica Alexandre, aquest és un cafè d'allò més modern, com un altre, sense cambres fosques ni cabines que tendeixen a enrair l'ambient quan el que vols és prendre una copa. La lluna trau dues puntes lluents mentre minva. La ciutat crida els ciutadans que isquen de casa. I al tall de la brisa, Robert i Miquel comenten que han sopat fora, com solen fer el divendres, al restaurant Pineda, amb una bona colla d'amics. En aigualir-se els dos dits de beguda que resten al culet del got, José Vicente i Paco s'alcen a trobar-se amb la resta dels amics per anar al centre neuràlgic i clàssic de València. José Vicente assegura que està afiliat al barri del Carme, per descomptat, que abans d'anar a l'ADN, un bar amb pista de ball, passarà per llocs, com diu Paco, mig ambigus, la discoteca La Marxa o Cola Chaos, que atrauen un púbhc juvenil a bastament. L'ADN, arrelat en un carreriu esfilagarsat i bífid enmig del traçat aràbic de l'urbs, és un baret de música dels anys vuitanta, adreçat més aviat cap a lesbianes. Però, l'atzar l'ha posat de moda entre l'ambient gai.

"Ets per a mi com una quimera, com un deliri, com un somni enfebrat del qual no vull allunyar-me; et veig a cada hora, a cada instant..." Algun estel aconsegueix obrir un forat en el tapís de fums diversos que sura damunt la ciutat. No tot són flors i violes: fa un grapat de setmanes, les ames del Cafè de la Seu excomunicaven una parella de xics que es feren un bes; tot i que, després que hi hagueren les protestes adients, elles han promès col·locar un cartellet on es puga llegir una cosa així com que els homosexuals bé que poden anar-hi. "Ara bese, laberint de la meua certesa, els teus cargolats cabells". Carles matisa que, per estar a cor què vols, hi ha la diva dels disco-pubs,

València homosexual. La ciutat del Túria disposa d'un ampli ventall d'oferta nocturna per als gais. Per exemple Venial, que és una de les discoteques líders en aquesta opció.

Venial. Paco creu que Venial és per marrietes de disseny, i riu perquè ell, un jovenet de cabells bruns abillat amb la naturalitat que la dependència de l'economia familiar permet, hi va de tant en tant. L'encarregat de Venial, Xavier, enraona que abans hi havia un ambient massa procliu al gueto, i que és per això que aquest pub ha obert un espai tan prompte i tan consolidat en la ruta gai valenciana. Els mateixos llums cridaders, la pista central ocupada amb cada-fals per als *gogos* i les *gogos*, aquestes butaques ja conegudes, amples i molso-ses al pis de dalt, amb tauletes de vidre on la lluna, símbol de Venial, apareix gravada a sobre; i la música, aquella que martelleja arreu del món desenvolupat: vet ací la clau de volta en l'èxit de Venial, ser com els altres són. Diu Robert que l'homosexualitat no hauria de condicionar ni molt ni poc la vida de ningú.

Quan es fa fosc. "Amorós, acarone el teu cos de porpra, miratge que m'en-volta, campana de cristall que m'esclavitza". La matinada s'allarga i el Micalet recorda amb veu coral i magnífica que les hores passen tant sí com no. Josevi compta les passes cap a North Dakota Saloon, avança que és d'estil vell oest, decorat de fusta, i accepta divertit les crítiques de Paco, que troba el personal una mica massa gran. Josevi obre uns ulls bells, frescos, i deixa anar que el seu home treballa de cambrer al Dakota. Els carrers són mullats pels camions de la neteja. La passejada ritual compta amb Ales, la primera discoteca que un madrileny va encauar fa alguns anys a recer de l'Ajuntament per a púbhc gai exclusivament. A aquesta discoteca, com a Balki's, que se situa a l'ombra de les torres de Quart, ofereixen espectacles i nus que salten del transformisme al despullat net i sincer d'homes apol·linis. Crits de joia, crits d'embriacs, complicitat divertida de paraules esmolades i naturalment romes. A frec de la porta cristiana de Quart, també hi ha Central. Un bar d'amics, que diu el seu amo, Enric, un senyor panxacontent que fa tota la fila de ser un filòsof bonhomíós. "Dempeus, alegre sobre la pinassa, em parles cofoi de l'altra part del blau del mar. L'aigua salabrosa et regalima cos avall per una xàrcia de rius i d'ombries". Després de caminar pel vell llit de Túria, pels voltants de l'estació d'Autobusos, la platja del Saler, vora el restaurant La Casa Negra, dóna el punt d'assossec a les passions deslligades. L'alba arriba. La sorra acull els cossos tova-ment. **Joan M. Oleaque / Victorià Jiménez**